

Päivitetty 26.9.2023

Paikallinen sopiminen suunnittelualalla

Suunnittelualan työehtosopimuksessa on keskeisenä elementtinä paikallinen sopiminen.

Paikallinen sopimus on mahdollista tehdä joko työnantajan ja ylempään toimihenkilön välillä tai työnantajan ja ylempien toimihenkilöiden luottamusmiehen välillä.

YTN:n tavoitteena on, että useampaa kuin yhtä henkilöä koskevat paikalliset sopimukset tehdään luottamusmiehen ja yrityksen kesken.

Yksittäistä ylempää toimihenkilöä koskevat paikalliset sopimukset tehdään ensisijaisesti henkilötasolla, mutta henkilöllä on oltava oikeus käyttää neuvotteluissa avustajaa (luottamusmiestä). YTN:n jäsenliittoon kuuluvalla on oikeus käyttää myös liiton lakimiehiä apunaan paikallisen sopimuksen tekemisessä.

Yksilötason sopimuksia tulee tehdä vain tapauksissa, joissa työsuhteen ehto koskee vain yhtä yrityksen palveluksessa olevaa ylempää toimihenkilöä.

Tee sopimus kirjallisesti

Paikallinen sopimus voi olla joko suullinen tai kirjallinen. Sopimus on tehtävä kirjallisena, jos jompikumpi osapuoli sitä vaatii.

YTN:n kanta on, että paikalliset sopimukset tulee tehdä aina kirjallisesti.

Myös yksilötason sopimukset YTN suosittelee tekemään aina kirjallisesti, vähintään sähköpostitse vahvistettuna.

Paikallinen sopimus sitoo

Luottamusmiehen kanssa tehty sopimus sitoo kaikkia niitä, joita luottamusmies edustaa. Paikallista sopimusta tehdessään luottamusmies edustaa sekä järjestäytyneitä että järjestäytymättömiä ylempiä toimihenkilöitä.

Paikallisia sopimuksia neuvoteltaessa on syytä erikseen sopia, että perustellusta henkilökohtaisesta syytä yksittäisellä työntekijällä on oikeus irtaantua paikallisesta sopimuksesta. Jos tästä ei voi sopia, on luottamusmiehen syytä tarkistaa ylempien toimihenkilöiden mielipide sopimuksesta erityisen tarkasti ennen sopimuksen allekirjoittamista.

Sopimus voidaan tehdä määräajaksi tai olemaan voimassa toistaiseksi.

Toistaiseksi voimassa oleva sopimus on irtisanottavissa kolmen kuukauden irtisanomisajalla, elleivät sopimusosapuolet ole sopineet muusta irtisanomisajasta.

Paikallisessa sopimuksessa on syytä aina mainita, mitä ehtoa sovelletaan, kun paikallisen sopimuksen voimassaolo päättyy.

Osa työehtosopimusta

Paikallinen sopimus tehdään yleensä työehtosopimuksissa mainituissa asioissa. Työehtosopimuksen pohjalta tehty paikallinen sopimus on myös osa työehtosopimusta. Sitä sovelletaan senkin jälkeen, kun varsinainen työehtosopimus on mennyt umpeen.

Paikallisesta sopimuksesta ei tule kuitenkaan pysyvää työsuhteen ehtoa eli työsopimuksen osaa. Työehtosopimuksen mentyä umpeen tai uuden työehtosopimuksen voimaantulon jälkeen voidaan määrääjäksi solmittu paikallinen sopimus irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen.

Asiat, joista voidaan sopia paikallisesti

Suunnittelualalla voimassa olevassa työehtosopimuksessa on mahdollista sopia paikallisesti ainakin seuraavista asioista:

- palkkaratkaisu ja sen toteuttamisesta annettavat tiedot (2§)
- poikkeaminen tuntipalkkaisen palkanmaksusta kerran kuukaudessa (luku 4.3)
- ilmoitusajat muutoksista voimassa olevaan työvuoroluettelon ja työajan tasoittumissuunnitelmaan (6.3)
- säännöllisen työajan määrä (7.1)
- arkipyhän arkipäivälle sattuvan aaton työaika (7.2)
- keskimääräistä työaikaa käytettäessä vuorokautinen ja viikoittainen enimmäistyöaika (7.3)
- työajan sijoittaminen arkipyhälle ja siitä maksettava sunnuntaityökorotus (7.4)
- liukuvan työajan enimmäiskertymä (7.5)
- liukuvan työajan seurantajakso (7.5)
- työaikapankin käyttöönotto (7.6)
- työajan enimmäismäärän tasoittumisjakso (8.2)
- vuosilomapalkan maksuajankohta (9.1)
- lomaraha ja sen maksamisajankohta (9.2)
- joustovapaa (10)
- matkakustannusten korvaukset (11)
- vapaa-aikana työasioissa matkustamisen korvaaminen (12)
- irtisanomisajat (21), mahdollista sopia myös työsopimuksessa

Päivitetty 26.9.2023

- luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun osallistuminen uusien ylempien toimihenkilöiden perehdyttämiseen (23.1)
- jatkuvan vuoropuhelun toteuttaminen yhteisesti samaan yritysryhmään kuuluvien yritysten osalta (23.2)
- yhteistoimintaelimen perustaminen (23.3)
- työsuojeluvaltuutetun korvaus (23.4.2.6)
- yhteinen luottamusmies toimihenkilöille ja ylemmille toimihenkilöille, tämän oikeus osallistua toisen henkilöstöryhmän järjestämään luottamusmieskoulutukseen (23.5.1.3-5)
- yrityksen toimipaikkojen tai muiden konserniin kuuluvien yritysten yhteinen luottamusmies (23.5.1.6)
- luottamusmiehen työstä vapautus luottamusmiestehtävien hoitamista varten (23.5.5.3)
- luottamusmieskorvaus (23.5.6.2-4)
- luottamusmiehelle annettavien palkkatietojen tilastojaottelu (24.2.4)
- taloudellisia etuuksia koskevien työehtojen tilapäinen sopeuttaminen yrityksen talousvaikeuksissa (Liite 1, Selviytymislauseke)

Ellei paikallista sopimusta tehdä, noudatetaan työehtosopimusta sellaisenaan.

Erimielisyyskäsittely

Mikäli paikallisen sopimuksen tulkinnasta syntyy erimielisyyksiä eikä siitä päästä sopimukseen yhteyshenkilön ja työnantajan välillä, voidaan asia viedä liittojen välisiin neuvotteluihin YTN:n ja Teknologiateollisuuden työnantajat ry:n välille.

Työehtosopimukseen pohjautuvat paikallista sopimista koskevat riidat viedään työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

Muut paikalliset sopimukset

Työpaikalla voidaan tehdä joissain tapauksissa myös työlainsäädäntöön perustuvia paikallisia sopimuksia. Ne eivät ole työehtosopimuksen osia vaan yleensä työsopimusten täydennyksiä tai yhteistoimintamenettelyssä tehtyjä sopimuksia. Niitä koskevat erimielisyydet ratkaistaan yleisessä alioikeudessa eli käräjäoikeudessa.